

Writing Freedom. W Krakowie o wolności słowa

2013-05-16

W dniach 14-16 maja 2013 r., w przededniu 3. Festiwalu Miłosza, w Krakowie odbyła się nadzwyczajna międzynarodowa konferencja ICORN i PEN International WiPC - najważniejszych międzynarodowych instytucji skupiających pisarzy całego świata i promujących prawa człowieka. W konferencji Writing Freedom |Pisząc wolność wzięło udział blisko 200 gości z 50 krajów m.in. ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, a także z Syrii, Filipin, Indii, Erytrei, Wybrzeża Kości Słoniowej, Meksyku, Bahrajnu, Chin czy Sri Lanki.

„To najważniejsze wydarzenie tego typu na świecie. Jesteśmy dumni, że właśnie w Krakowie odbywa się rozmowa o prawach człowieka i o jednej z najważniejszych i zarazem najtrudniejszych wolności: wolności pisania, tworzenia, wolności słowa, sytuacji prześladowanych pisarzy, a także znaczeniu młodych demokracji dla promowania praw człowieka we współczesnym świecie" - mówi Magdalena Sroka, Zastępca Prezydenta Krakowa ds. kultury i promocji miasta.

W obradach wzięli udział przedstawiciele najważniejszych instytucji świata zajmujących się ochroną wypowiedzi i słowa w sumie blisko 200 ekspertów, a także pisarze, poeci, dziennikarze, blogerzy, którzy ze względu na swoją twórczość musieli opuścić ojczyznę, wśród nich m.in. Emin Milli (Azerbejdżan), Kareem Amer (Egipt), Zinab El-Rhazoui (Moroko), Haile Bizen Abraha (Erytrea), Dessale Berekhet (Erytrea), Hika Fekede Dugassa (Etiopia).

14 maja (wtorek) o godz. 18:30, wykład inauguracyjny - Wolna wypowiedź w zatłoczonym świecie wygłosił Timothy Garton Ash, profesor Uniwersytetu w Oksfordzie. W programie konferencji znalazły się m.in. warsztaty z problematyki bezpieczeństwa w internecie oraz wykorzystania mediów społecznościowych do mobilizowania energii społecznej. O skutkach Arabskiej Wiosny dla wolności wypowiedzi w krajach Północnej Afryki rozmawiali Mansur Rajiha (Jemen), Fareed Ramadan (Bajhran) i Kareem Amer (Egipt). Ten ostatni był pierwszym blogerem, którego skazano na karę więzienia za krytykę rządu Hosniego Mubaraka. Po zwolnieniu z więzienia Kareem Amer spędził rok w Willi Decjusza, jako drugi z kolei twórca goszczony w ramach programu ICORN w Krakowie.

Jednym z największych wyzwań, jakie postawili przed sobą organizatorzy konferencji, było wypracowanie modelu promocji autorów tworzących z narażeniem życia, choć często nieznanymi szerokiej publiczności. Tematyką tłumaczeń i praktyk wydawniczych zajmowali się będą tacy eksperci, jak Anders Heger (Norwegia), Amanda Hopkinson (Wielka Brytania) Eva Karadi (Węgry) czy Philippe Olle-Laprune (Meksyk). Uczestnicy konferencji zapoznali się z raportami na temat sytuacji pisarzy krajów byłego Związku Radzieckiego, które przedstawią Oksana Czeliszewa (Czeczenia) i Aleksieja Simonowa (Rosyjski PEN).

Wśród gości Writing Freedom|Pisząc Wolność konferencji znaleźli się m.in. John Ralston Saul - kanadyjski pisarz i eseista, prezydent PEN International, Marian Botsford Fraser - przewodnicząca Komisji ds. Więzionych Pisarzy PEN International, kanadyjska pisarka i publicystka, William Echikson - szef polityki wolności wypowiedzi i PR w firmie Google, Sonali Samarasinghe - pisarka, dziennikarka i prawniczka pochodząca ze Sri-Lanki, pierwsza kobieta w swoim kraju, która stworzyła i prowadziła dziennik o krajowym zasięgu.

**Magiczny
Kraków**

Koordynatorzy z blisko 50 miast skupionych w ICORN rozmawiali również o strategicznym rozszerzaniu sieci także na inne miasta Europy Środkowo-Wschodniej. Tematyce Europy Środkowo-Wschodniej był poświęcony panel dyskusyjny z udziałem m.in. Mykoli Riabchuka (Ukraina), Lwa Rubinsteina (Rosja), Leonidasa Donskisa (Litwa), Basila Kerskiego (Niemcy) oraz Adama Pomorskiego i Anny Nasiłowskiej z Polskiego PEN Clubu, organizatora dyskusji. O polskich doświadczeniach ochrony życia i ponadkulturowej solidarności mówił także Władysław Bartoszewski.

Konferencja to nie tylko wykłady, warsztaty i dyskusje. W środę (15 maja) w klubie Alchemia odbył się slam poetycki Xpress Freedom!, podczas którego spotkali się poeci i muzycy, m.in. Chenjerai Hove (Zimbabwe), Basem al-Nabriss (Palestyna), Easterine Kire (Nagaland), Sjóń (Islandia), Manal al-Sheikh (Irak) oraz zespół High Definition z udziałem Pianohooligana. Większość wydarzeń konferencji odbyło się w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha oraz w Willi Decjusza – miejscu szczególnie oddanemu problematyce praw człowieka. Konferencja odbyła się w ramach programu Reading Małopolska finansowanego ze środków Unii Europejskiej, mającego na celu promocję Małopolski jako regionu literackiego, w którym literatura łączy się niepodzielnie z problematyką praw człowieka. Program konferencji powstał we współpracy merytorycznej PEN International, Polskiego PEN, PEN WipC, ICORN, Krakowskiego Biura Festiwalowego oraz Stowarzyszenia Willa Decjusza.